

SISÄLLYS

Esipuhe	9

I KUNNALLISEN SOSIAALIPOLITIIKAN LÄHTÖKOHDAT JA TOTEUTTAJAT

Kunnallisen sosiaalipolitiikan keskeiset ulottuvuudet	14
Kunnat osana julkista sektoria ja sen yhteiskunnallista vastuuta	16
Sosiaalipolitiikan yhteiskunnallinen tehtävä.	20
Kunnallisen sosiaalipolitiikan lakisääteinen perusta	26
Kunta paikallisyhteisönä	31
Yksityiset ja vapaaehtoiset sosiaalipolitiikan toimijat	32
Kuntien henkilöstö, talous ja toiminnan rahoitus	33

II VALTION JA KUNNAN SOSIAALIPOLIITTISTEN ROOLIEN MUOTOUTUMINEN

Valtion ja kuntien sosiaalipolitiikan vertailua	36
Kunnallisen sosiaalipolitiikan monet juuret	42
Kunnallisesta sosiaalihuollosta kunnalliseen sosiaalipolitiikkaan	43
Valtiollisesta sosiaalipolitiikasta kunnalliseen sosiaalipolitiikkaan	53
Kansallisten toimien paikallinen toteuttaminen	62

III TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOSSUUNNAT

Yleisiä kehitystrendejä	66
Väestökehitys	67
Kulttuurinen muutos	69
Globalisaatio ja talouden muutokset	74
Alueellinen erilaistuminen ja hyvinvoinnin eriytyminen	75
Kunta- ja palvelurakenteen uudistus ja muut julkishallinnon rakennemuutokset	79
Osaamisen ja työvoiman muutokset	83
Governance – hallinta	86

IV HYVINVOINTI KÄSITTEENÄ JA KUNNALLISEN SOSIAALIPOLITIIKAN TAVOITTEENA

Varhaiset juuret	90
Hyvinvoinnin ulottuvuudet	91
Hyvinvointi ja sosiaalinen pääoma	93
Hyvinvointi suomalaisen ja eurooppalaisen tutkimuksen kohteena. . .	95
Hyvinvointi kunnallisen sosiaalipolitiikan tavoitteena ja sisältönä . . .	97

V HYVINVOINNIN ARKKITEHTUURI JA STRATEGISIA LÄHESTYMISTAPOJA

Hyvinvoinnin edistämisen arkkitehtuuri.	102
Strategisia lähestymistapoja	110
Strategisten lähestymistapojen yhteys voimavaroihin	136
Jäsentäviä johtopäätöksiä	140

**VI
LAAJA-ALAINEN YHTEISTOIMINTA
HYVINVOINNIN EDISTÄJÄNÄ**

Laaja-alainen lähestymistapa	142
Sosiaalitoimi kunnan elinvoiman lisääjänä	143
Sosiaalitoimen yhteistyö teknisen sektorin ja ympäristötoimen kanssa.	148

**VII
PALVELUT SOSIAALIPOLITIIKAN TEHTÄVÄN TOTEUTTAJINA**

Palvelut osana kunnallista sosiaalipolitiikkaa	156
Näkökulmia palvelujen tuottamiseen	159
Palvelutarpeiden määrittely	160
Palvelujen tuottamisen tavoitteet	163
Palvelujen erilaiset tuottamistavat	175
Palvelutuotanto ja asiakkaiden osallisuus.	196

**VIII
KANSALAISSYHTEISKUNTA KUNNALLISEN
SOSIAALIPOLITIIKAN OSANA**

Osallistuminen ja kansalaisuus	200
Lähtökohtana demokratian periaatteet	201
Kansalaisyhteiskunta ja osallistumisen foorumit.	205
Media ja kunnallinen sosiaalipolitiikka	210

IX
KUNNALLISEN SOSIAALIPOLITIIKAN
ARVOT JA JOHTAMINEN

Perustehtävä ja hallinnan ulottuvuudet	214
Johtamisen arvot ja eettiset kysymykset	215
Osaamisen johtaminen ja tuloksellisuuden haasteet	219

X
TOIMINNAN ARVIOINTI
JA ARVIOINTITIEDON KÄYTTÄMINEN

Miksi tuloksellisuusarviointia?	224
Tuloksellisuuden monimuotoisuus	227
Tuloksellisuustiedon käyttö	229
Tarkastuslautakunnat	231

XI
LOPUKSI JA ALUKSI

Suuntana kansallisen ja paikallisen vuoropuhelu	236

Liite: Kunnalliseen sosiaalipolitiikkaan liittyvä keskeinen lainsäädäntö	239
Lähteet	242
Kirjoittajat	251